

שיחת רבינו מרן המשגיח שליט"א

היום קצר והמלאכה מרובה*

ונקדים הקדמה, בפרקי אבות כתוב במשנה "ר' טרפון אומר היום קצר והמלאכה מרובה המלאכה היא מרובה וחיי האדם הם קצרים בשביל לקיים את המלאכה המרובה, שלא מספיקים בחיים הקצרים שיש לקיים את כל המלאכה המרובה, ויחד עם זה גם כן הפועלים עצלים יש מידת העצלות, והשכר הרבה ובעל הבית דוחק" בעל הבית שהוא מלכו של עולם לא מוותר, כתוב אח"כ 'הוא היה אומר' כך היה ר' טרפון אומר, ו'היה אומר' פירושו שהיה חוזר על זה הרבה, שזה יסוד בחיים, איך הצורה של החיים, איך הצורה של התורה, מלאכה מרובה ויום קצר, ורבינו יונה שם באבות מבאר "היום קצר אלו ימותיו שהם קצרים כנגד התורה שהיא מרובה ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים", ובשערי תשובה מוסיף עוד לבאר "ותדד שנתו מעיניו לעמול בתורה ולהתבונן ביראת ה' ולתקן מדות נפשו ולהשיג מעלות היראה והאהבה ולחשב מחשבות איך יגדיל ויאדיר מצות להיות לנפשו סגלה ואוצר כעניין שנאמר חכם לב יקח מצות כי ידע ויזכר שהימים קצרים כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה היום קצר והמלאכה מרובה והפועלים עצלים ובעל הבית דוחק", הזמן של האדם הוא קצר בשביל לקיים את כל המלאכה הזאת, 'מלאכת התורה' אבל אי אפשר לוותר כיון שבעה"ב דוחק, וגם לא כדאי לוותר כיון שהשכר הרבה.

אולם יש עוד משנה בפרקי אבות "הוא היה אומר אותו ר' טרפון היה אומר לא עליך המלאכה לגמור ואי אתה בן חורין לבטל ממנה לא עליך מוטל לגמור, העיקר של תבטל, ואם למדת תורה הרבה נותנים לך שכר הרבה", מה קורה כאן, מקודם הוא אמר משנה של התעוררות 'היום קצר והמלאכה מרובה' שתשמע מה שמונח כאן, צריך להתחזק, ואח"כ פתאום הוא מרגיע שלא עליך המלאכה לגמור, וכי הוא חזר בו, והרי זה ממש סתירה, אם זה לא היה אותו תנא היו אומרים שזה שתי שיטות, שיש שיטה שלו ושיטה שלו, אבל שניהם זה ר' טרפון, איך הפשט שמצד אחד אומר התעוררות ואח"כ כעין

אנחנו מתקרבים ברוך ה' לזמן מתן תורתנו, עבודת היום מדאורייתא שיש לנו ביום מתן תורתנו היא לשמוח, 'ושמחת בחגיך' שצריך לשמוח ביום מתן תורתנו, וכפי שמבואר בגמרא שמצוות 'ושמחת בחגיך' היא לא מתי לשמוח אלא במה לשמוח, שתשמח בחג שלך, ולכן הגמרא אומרת ששמחת יו"ט של שבועות היא שונה מכל החגים, "הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם מאי טעמא יום שניתנה בו תורה הוא", וכמו שרש"י מבאר "להראות שנוח ומקובל יום זה לישראל שניתנה תורה בו", נמצא שעבודת היום של שבועות הוא לשמוח עם זמן מתן תורתנו, לשמוח עם קבלת התורה, כלומר שבכל עשרים וארבע שעות והתוספת שמכניסת החג ועד סופו צריך להסתובב בהרגשה של שמחה שברוך ה' זכינו לקבלת התורה, זה עבודת היום של שבועות מתחילתו ועד סופו, וזה המצווה דאורייתא שיש בשבועות, ואם מקיימים את המצווה כמו שצריך להיות יש הרבה אורות שזוכים להם, אבל עיקר העבודה שלנו והמצווה שלנו היא 'ושמחת בחגיך', לשמוח עם זמן מתן תורתנו.

וכשמגיע היום הזה 'זמן מתן תורתנו', אנו צריכים לדעת עם מה לשמוח, מה זה קבלת התורה, מהי התורה ומהי הצורה של התורה שאותה אנחנו מקבלים, לדעת עם מה צריך לשמוח, וזה בכלל לא פשוט, יש הרבה מה להתבונן מהי הצורה האמיתית של התורה.

בתחילת פרשת בחוקותי מתחילה התורה 'אם בחוקותי תלכו', ומפרש רש"י 'שתהיו עמלים בתורה', ואם תהיו עמלים בתורה תזכו לכל הברכות שכתובות אח"כ, וצריך להבין שאמנם תלמוד תורה כנגד כולם אבל יש גם הרבה מצוות, ומה הפשט שאם רק עמל בתורה כבר זוכה לכל הברכות, התורה זה דבר גדול מאוד אבל צריך גם לקיים את המצוות, וכך כתוב גם במדרש 'אם בחוקותי תלכו מלמד שהמקום מתאוה שיהיו ישראל עמלים בתורה', וצריך להבין איך הפשט בזה.

ליצנות אחת דוחה מאה תוכחות הוא מרגיע ואומר שלא עליך המלאכה לגמור, כנראה שיש כאן איזה השתלבות בין אחד לשני.

נבין את זה עם הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ט), הרמב"ם מרחיב את הדיבור, והוא יסודי בהשקפת העולם, "מאחר שנודע שמתן שכרן של מצוות והטובה שזוכה לה אם שמרנו דרך ה' הכתוב בתורה היא חיי העולם הבא השכר הוא נצח שנאמר למען ייטב לך והארכת ימים והנקמה שנוקמים מן הרשעים שעזבו ארחות הצדק הכתובות בתורה היא הכרת שנאמר הכרת תכרת הנפש ההיא עונה בה שמפסידים עולם הבא, וא"כ שואל הרמב"ם מהו זה שכתוב בכל התורה כולה אם תשמעו יגיע לכם כך ואם לא תשמעו יקרה אתכם כך וכל אותן הדברים בעולם הזה כגון שבע ורעב ומלחמה ושלום ומלכות ושפלות ושיבת הארץ וגלות והצלחת מעשה והפסדו ושאר כל דברי הברית, לנו לא קשה הקושיא של הרמב"ם, מה איכפת לנו שבשעה שאדם מקיים את התורה הוא מקבל שכר גם בעולם הזה וגם בעולם הבא, מה קשה לרמב"ם, הפשט ברמב"ם הוא ששכר יש אחד, אם יש כאן שכר אין פה ואם יש פה אין שם, אין שני שכרים, אם השכר נועד לשם הוא לא פה, וכך עונש יש אחד, אם יש כאן אין שם ואם יש שם אין כאן, וממילא שואל הרמב"ם איך כתוב בתורה שכר ועונש בעולם הזה, ומתוך הרמב"ם, כל אותן הדברים אמת היו ויהיו ובזמן שאנו עושים כל מצוות התורה יגיעו אלינו טובות העולם הזה כולן, ובזמן שאנו עוברים עליהן תקראנה אותנו הרעות הכתובות ואף על פי כן אין אותן הטובות הם סוף מתן שכרן של מצוות ולא אותן הרעות הם סוף הנקמה שנוקמין מעובר על כל המצוות, ואיך זה מסתדר ביחד, אומר הרמב"ם אלא כך הוא הכרע כל הדברים הקדוש ברוך הוא נתן לנו תורה זו עץ חיים היא וכל העושה כל הכתוב בה ויודעו דעה גמורה נכונה זוכה בה לחיי העולם הבא ולפי גודל מעשיו ורב חכמתו הוא זוכה, הרמב"ם מקדים 'העושה כל הכתוב בה ויודעו דעה גמורה', 'גודל מעשיו ורב חכמתו', הוא מקדים מעשיו לחכמתו, כמו שכתוב כל מי שמעשיו מרובין מחכמתו חכמתו מתקיימת, שאם אדם עושה מה שצריך לעשות, עם חכמה כמו שצריך להיות הוא זוכה, איך זוכים, אומר הרמב"ם 'לפי גודל מעשיו רוב חכמתו' והבטיחנו בתורה שאם נעשה אותה בשמחה ובטובת נפש ונהגה בחכמתה תמיד יסיר ממנו כל הדברים המונעים אותנו מלעשותה כגון חלי ומלחמה ורעב וכיוצא בהן הרמב"ם מדגיש כאן דברים מסויימים 'בשמחה ובטובת נפש ונהגה בחכמתה תמיד', וישפיע לנו כל הטובות המחזיקות את ידינו לעשות התורה כגון שבע ושלום וריבוי כסף וזהב כדי שלא נעסוק כל ימינו בדברים שהגוף צריך להן אלא נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות המצוות כדי שזוכה לחיי העולם הבא וכן הוא אומר בתורה אחר שהבטיח בטובות העולם הזה וצדקה תהיה לנו וגו' וכן הודיענו בתורה שאם נעזוב התורה מדעת ונעסוק בהבלי הזמן כעניין שנאמר וישמח ישרון ויבעט, שדיין האמת יסיר מן העוזבים כל טובות העולם הזה שהן חזקו ידיהם לבעוט ומביא עליהם כל הרעות המונעים אותן מלקנות העולם הבא כדי שיאבדו ברשעים הוא שכתוב

בתורה תחת אשר לא עבדת את ה' וגו'.

מה כתוב כאן ברמב"ם, הרמב"ם אומר שהתכלית הוא 'לפי גודל מעשיו ורוב חכמתו', אולם הרמב"ם שם דגש מה אנו צריכים לעשות, 'נעשה אותה בשמחה ובטובת נפש ונהגה בחכמתה תמיד', אמנם השכר וודאי הולך לפי גדלות האדם, לפי מה שזכה לגדול, אבל יש מושג של 'סייעתא דשמיא', בעולם הזה יש סייעתא דשמיא, ובעבור מה זוכים לסייעתא דשמיא, בעבור הדבר הזה שנעשנה בשמחה ובטוב לבב ונהגה בחכמתה תמיד, ואם נעשה כך יהיה סייעתא דשמיא שזוכה לעבוד ולעלות ולהגיע לשלמות שצריך להגיע אליה, ואם ח"ו לא עושים את זה יש הפרעות שמונעות מלהגיע, הנה הרמב"ם מחלק שיש שכר ועונש, ויש סייעתא דשמיא, ולסייעתא דשמיא זוכים ע"י שנעשנה בשמחה ובטוב לבב ונהגה בחכמתה תמיד.

נשים לב שהרמב"ם מביא שני פסוקים שכתוב בתורה, 'בשמחה ובטוב לבב זה פסוק בפרשת כי תבא 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב', ו'נהגה בחכמתה תמיד' זה פסוק בפרשת בחוקותי שכתוב אם בחוקותי תלכו' ודרשו חז"ל 'שתהיו עמלים בתורה', ואם דבקים בשני הפסוקים האלו זה נקרא 'הבא לטהר' שמסייעין בידו, ומה יהיה הסייעתא דשמיא, לגדול ולגדול 'לפי רוב חכמתו', לא שיש רק את הדברים האלו אלא שע"י הדברים האלו שנעשנה בשמחה ובטוב לבב ונהגה בחכמתה תמיד זוכים לסייעתא דשמיא.

מבואר כאן ברמב"ם שבאמת אדם זוכה רק ע"י גודל מעשיו ורוב חכמתו, לא מספיק שאדם רוצה, לא מספיק שאדם עמל, לא מספיק שאדם שואף, צריך לזכות לפי גודל מעשיו ורוב חכמתו, הכל לפי המדרגה, בעולם הבא החלוקה היא לפי דרגת האדם כמה שהוא בדרגה יותר גבוהה כך הוא יותר זוכה, וזה המשנה שאומר ר' טרפון 'היום קצר והמלאכה מרובה' המלאכה מרובה כיון שצריך לזכות, 'גודל מעשיו ורוב חכמתו', עוד קנייטש, עוד מעשה, האדם יותר זוכה, וזה יסוד גדול שאנשים טועים בו וחושבים שמה שמבקשים מהאדם זה רק לעמול לפי הכוחות שלו, ולא יודעים שמבקשים מהאדם הישגים, צריך לגדול ולהגיע להישגים, לא רק לעמול, וכך מתחלק העולם הבא לפי ההישגים.

וזה ג"כ פסוק בפרשת בהר, לאחר פרשת ריבית שכתבה התורה בין אדם לחבירו 'וחי אחיך עמך', מסיימת התורה את הפרשה בפסוק 'אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלוקים', מה שייך הפסוק הזה לפרשת ריבית, לבין אדם לחבירו, מבאר הספורנו "שיהיה התכלית המכוון ממנו מושג בין כולכם ולכן ראוי שיהיה סדר המדינות בכם באופן שתוכלו כלכם לחיות זה עם זה ותעזרו זה את זה להשלים המכוון", שמטרתה של יציאת מצרים לא היתה בשביל יחיד אלא בשביל כולכם, 'בין כולכם', זאת אומרת שכדי להגיע לתורה אי אפשר ע"י אחד לבד, רק ע"י ציבור שכל אחד עושה את החלק שלו ויבואו

אומר הרב המגיד שאין שמחה יותר גדולה ממה שהאדם עושה את הדבר שנברא בשבילו, השמחה האמיתית היא שאדם יודע שבשביל זה הוא חי והוא עושה את מה שהוא נברא בשבילו.

הוא אומר שהכוונה 'בשמחה ובטוב לבב' הוא שידע ויתברר אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו, שעבודת ה' זה לא תוספת אלא שבשביל זה הוא חי.

ומה הכוונה 'ונהגה בחכמתה תמיד', הרמב"ם מדגיש 'תמיד, 'התמדה', כמו שכתוב בפסוק בפרשת בחוקותי 'ללכת בהם' – תמיד, החזון איש (ח"ג אגרת י') כותב **"מושג של שקידה אינו תלוי בהארכת הזמן, אלא במסירת האישיות ונתינת הלב במתנה לעיון התורה, וטובה שעה אחת בשקידה והשתוקקות מרבות שעות בעצלותיים, ואמנם התמדת הלימוד היא תולדה מחוייבת מהשקידה"**, כיון שזה סימן שמה הלב שלו נתון בתורה, שאם הלב שלו נתון בתורה והוא יכול ללמוד הרבה זמן ולא לומד סימן שהלב שלו לא נתון לתורה.

ונבאר קצת יותר, כולם רוצים להיות מתמידים, כולם רוצים 'ובהם נהגה יומם ולילה', אבל לא כולם זוכים, למה לא כולם זוכים, שמעתי פעם את הביטוי שלכל אדם יש ערכים אבל יש סולם של ערכים, לכל אדם יש דירוג מה הוא שם למעלה, מה למטה, ומה באמצע, למה יש לאדם זמן, רק למה שנמצא בסולם הערכים למעלה, אבל למה שנמצא למטה בקושי מוצא זמן, ומה שנמצא באמצע קצת כן וקצת לא, מה נקרא התמדה שתמיד רק לומד תורה, שלימוד התורה עומד בראש סולם הערכים שלו, שבשביל זה הוא חי, ואם זה נמצא בראש סולם הערכים שלו יש לו לזה זמן, אבל אם הוא לא 'נהגה בתורתו תמיד' סימן שזה לא עיקר אצלו, וזה אומר החזון איש שעיקר השקידה זה ההתמסרות, אבל ההתמדה זה ביטוי כמה אתה מתמסר לתורה, אבל עיקר השקידה היא לדעת שהיא חיינו, ושזה מה שיעמוד בראש סולם הערכים שלנו, שיעשה כל מלאכתו עראי בשביל התורה.

וזה מביא הרמב"ם שני פסוקים בפרשת בחוקותי ובפרשת כי תבא, ששניהם כתובים על הקללות, שאם עושה את שני הדברים הללו זה נקרא 'הבא לטהר', וזוכה לסייעתא דשמיא להגיע, וסייעתא דשמיא זה שהקב"ה עוזר שיהיה יותר קל להגיע, אבל יותר מזה סייעתא דשמיא זה שהקב"ה פותח את הלב ואת הכישרונות, שהוא מצליח לעבוד עם הראש שלו, מצליח לעבוד עם הלב שלו, ויש עוד סייעתא דשמיא שלפעמים לאדם אין כוחות, אבל יש הזדמנות של פסח שני, מה זה פסח שני, שהיו טמאים ולא יכלו לעשות את הפסח ומבקשים 'למה נגרע', ונפתח שער חדש.

פסח שני זה לא פרט, זה כלל, מי שמחפש הקב"ה פותח לו שער חדש, שערים חדשים להגיע לתכלית, יש את דרך המלך להגיע לתכלית, שזה 'גודל מעשיו ורוב חכמתו', אבל יש עוד שערים להגיע. המפתח הוא שכדי לזכות צריך גדלות האדם,

אלו ויכפרו על אלו, כלל ישראל הם יחידה אחת שמבין כולם ביחד יוצא התכלית, יציאת מצרים לא היתה בשביל יחיד אלא בשביל כל כלל ישראל יחד שיחד יגיעו לתכלית, זאת אומרת שבשביל לזכות לתכלית צריך אהבת הבריות, צריך את השותפות אחד עם השני, ולכן אומר הספורנו 'תעזרו זה את זה', תכבדו זה את זה, כדי להשלים המכוון, היות שמינה ומינה רווחא שמעתתא זה מחייב בין אדם לחבירו, שכולם שותפים, ולכן ציוותה התורה 'וחי אחיך עמך' כיון שהתכלית היא בשביל כולם יחד, וכלל ישראל הם כלי להגיע לתכלית, המציאות של כלל ישראל שהם יחידה אחת זה כלי להגיע לתכלית שיבואו אלו ויכפרו על אלו, אבל הכל בתנאי שחיים באהבה ובאחוה, אחד עם השני, 'להיות לכם לאלוקים שתהיה התכלית בין כולכם', וזה מה שמסיים הפסוק 'לתת לכם את ארץ כנען', מה זה קשור, אלא שאם האדם צריך לעבוד רק לפי הכוחות שלו הוא יכול לעבוד גם בחוץ לארץ, לעבוד ולהשתדל, אבל לא, כיון שצריך להגיע להישגים, וכדי להגיע להישגים צריך שיהיה ארץ ישראל, שע"י הקדושה של ארץ ישראל אפשר להגיע להישגים, שאת התכלית אפשר להשיג ע"י כלל ישראל וע"י ארץ ישראל.

וזה 'המלאכה מרובה', וזה מה שכותב הרמב"ם 'לפי גודל מעשיו ורוב חכמתו הוא זוכה', ולפי זה מתחלקות המדרגות בעולם הבא, וכלשון המסילת ישרים **"זה פשוט אצל כל בעל דת שאין המדרגות מתחלקות בעולם האמיתי שהוא העולם הבא אלא לפי המעשים ושלא יתרומם שם אלא מי שהוא רב המעשים מחברו ואשר הוא מעט המעשים הוא יהיה השפל"**, כל אחד לפי מה שעושה ורוב חכמתו.

אמנם יש מהלך אחר בתורה, 'סייעתא דשמיא', ואיך זוכים לסייעתא דשמיא, ע"י 'הבא לטהר', מתחילים, ומה נקרא התחלה, הרמב"ם הביא שני פסוקים מפרשת בחוקותי ומפרשת כי תבא וכותב 'שנעשנה בשמחה ובטוב לבב ונהגה בחכמתה תמיד', זה ההתחלה שבה הוא נקרא 'מתייצב על דרך טוב' שעל ידה זוכים לסייעתא דשמיא להגיע להיכן שצריכים להגיע.

מה נקרא 'בשמחה ובטוב לבב', מבאר הרב המגיד (הל' לולב) על מה שכתב הרמב"ם **"השמחה שישמח אדם בעשיית המצווה ובאהבת האל שצווה בהן עבודה גדולה היא וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו שנאמר תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב"** וכתב הרב המגיד **"ועיקר הדבר הוא שאין ראוי לו לאדם לעשות המצוות מצד שהן חובה עליו והוא מוכרח ואנוס בעשייתן אלא חייב לעשותן והוא שמח בעשייתן ויעשה הטוב מצד שהוא טוב ויבחר באמת מצד שהוא אמת ויקל בעיניו טרחן ויבין כי לכך נוצר לשמש את קונו וכשהוא עושה מה שנברא בשבילו ישמח ויגיל לפי ששמחת שאר דברים תלויים בדברים בטלים שאינם קיימים אבל השמחה בעשיית המצוות ובמלידת התורה והחכמה היא השמחה האמיתית"**, איך נהיה 'בשמחה ובטוב לבב', ע"י שהאדם יודע שמה שהוא עושה זה התכלית האמיתית, שבשביל מה באנו לעולם, לעבוד את ה', וזה

אם אדם ידע ש'כי הם חיינו', זה החיים שלנו, להכין את עצמו לנצח, לזכות לתורה ועבודת ה' יתברך, המלאכה מרובה, איך מביאים את התורה לראש סולם הערכים - ע"י שכל שאר הדברים בטלים, וכן איך שמחים בתורה - ע"י שיודעים מה חובתו בעולמו.

שמענו פה צורה של תורה, וכעת כשאנו מתקרבים לזמן מתן תורתנו זה צריך להיות העבודה, לחדש את קבלת התורה, כל שנה ושנה לחדש את קבלת התורה, אותה קבלת התורה שאבותינו קבלו מסיני, לחדש כחדשים כל שנה את קבלת התורה, וצריך לדעת מה זה התורה, זה הצורה של תורה, כמו שהנהיגו בישיבות הקדושות, שבישיבות יש עמלה של תורה, בעיון, בבקאות, ויש תפילה, ומוסר, שבזה נהיים 'הבא לטהר', שיש 'נהגה בה תמיד', 'שמחה וטוב לבב', וכשאדם יודע שזה החיים, החיים זה עמלה של תורה, עם כל דרכי הלימוד, ועם תפילה שמקרב את האדם לריבונו של עולם, ועם מוסר שמחנך את הבן אדם ומרומם אותו, אם כך כשאדם מנצל את מה שהוא עושה בישיבה יש לו את הבא לטהר, כתוב שחזקה על מי שבא לישיבה שנעשה אדם גדול, וזה ע"פ הרמב"ם שאדם שהולך לישיבה נהיה אדם גדול.

בימים הספורים שנשאר לנו צריך לראות שלא יהיה סתירה לשמחה של שבועות הנהגה לפני שבועות, אם לפני שבועות הנהגה היא לא כזאת הנהגה של שמחת התורה, לא הנהגה של 'כי הם חיינו', לא הנהגה של 'נהגה בה תמיד', אזי כשנגיע לקבל את התורה בשבועות יגידו לנו כמו שהגמ' אומרת בגיטין 'אי מלכא אנא אמאי לא קאתית לגבאי עד האידנא', פתאום יבא שבועות ותשמח, איפה היית אתמול. עשרה ימים לפני שבועות לפחות שבעשרה ימים אלו יבא לידי ביטוי מה זה תורה הקדושה, להעלות את התורה הקדושה בראש סולם הערכים, ולדעת שזה החיים, 'כי הם חיינו', וכמה שבימים אלו נתחזק יותר מהכוחות, יותר מהרגיל, להיות מוסיף כמה שאפשר, זה יהיה הכנה טובה לקבלת התורה, ובזכות זה הקב"ה יעזור בסייעתא דשמיא שנזכה לקבלת התורה כראוי, וכל אחד ואחד יזכה להיות מגדולי ישראל, אכ"ר.

אבל איך זוכים לזה, ע"י שאדם מתחיל טוב, שהולך בדרך הנכונה, ומהי הדרך הנכונה, שהאדם יודע שהם חיינו וכל הדברים זה הבל הבלים, ומה שעומד בראש סולם הערכים זה התורה, וכשעומל זוכה לסייעתא דשמיא בעבודה, סייעתא דשמיא בכשרונות, וסייעתא דשמיא שפותחים שערים חדשים להגיע לתכלית.

וזה המשנה השניה של ר' טרפון, אמנם נכון שהמלאכה מרובה, אבל ממך לא מבקשים לעשות הכל, מבקשים רק את ההתחלה, וכשמבקשים את ההתחלה יהיה סייעתא דשמיא, מה מוטל עליך לעשות, לא להתבטל, 'אי אתה בן חורין ליבטל ממנה', ואם לא תתבטל ותעבוד אזי תגיע למלאכה מרובה, הכל לפי רוב המעשים, כמה שתשקיע יותר תזכה יותר.

'א מורידיגע רמב"ם', הרמב"ם נותן לנו פה תורת חיים מה חובתו בעולמו, אמנם צריכים להגיע להישגים, ולפי זה יתחלק הנצח, אבל מה האדם צריך לעשות, לעזוב את כל השטויות ולהתמסר רק לתורה, לעבודת ה' יתברך, תורה ומעשים, ואם אדם עושה את זה יש סייעתא דשמיא שמגיע להיכן שצריך להגיע, ולכן אומר הרמב"ם מה שכתוב בפרשת בחוקותי 'שתהיו עמלים בתורה', לא שזה כל התורה כולה אלא זה המפתח כדי להגיע לכל התורה כולה, וכן 'בשמחה וטוב לבב' זה לא כל התורה כולה, יש עוד תורה שלמה, אבל זה המפתח כדי להגיע לכל התורה, ואם לא נוהג כך מסירים ממנו את כל הטובות. הנה כתוב ברמב"ם פשט במשניות שלכאורה סותרות את עצמם, שיש את מה שצריך להגיע ויש את מה שצריך לעשות, וע"י עמלים בתורה ובשמחה וטוב לבב שזה 'הבא לטהר' זוכים לסייעתא דשמיא.

והיאך מגיעים לעמלים בתורה ולשמחה וטוב לבב, המפתח להכל הוא דבר אחד, לדעת שמה שיש בעולם זה רק תורה, ושאר ענייני העולם זה הבל הבלים, 'כבולעו כח פולטו', לרגע אחד זה בא וברגע השני כבר איננו, זה לא מגדל את הבן אדם, ולא בונה את הבן אדם, כל הבל העולם הזה, כל הצעצועים והמשחקים של העולם הזה, הכל דברים שאין בהם ממש, לפי שעה זה משעשע את האדם ואח"כ לא נשאר מזה כלום,

© כל הזכויות שמורות
לא הוגה ע"י רבינו שליט"א
י"ל ע"י

מערכת
"היכלות"
היכל יוסף שלום